

SUOMEN MALLI TOISEN VAIHEEN VALMISTELUTYÖRYHMÄN 2. KOKOUS

Aika	Keskiviikko 18.8.2021 klo 15.15-16.45
Paikka	Teams-kokous
Puheenjohtaja	Tuomo Puumala, valtiosihteeri, OKM
Varapuheenjohtajat	Esko Ranto, ylijohtaja, OKM Anna Cantell-Forsbom, johtaja, STM
Jäsenet	Mari Sjöström, Suomen Kuntaliitto ry Mikko Salasuo, Nuorisotutkimusseura ry Katja Asikainen, Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry Jaana Tulla, Suomen Olympiakomitea ry Sari Jokinen, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry Micaela Romantschuk, Förbundet Hem och Skola i Finland rf Ulla Siimes, Suomen vanhempainliitto Teemu Vartiamäki, Suomen Icehearts ry Petri Virtanen, Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö sr Aleksi Valta, Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry
Asiantuntijat	Riitta Kaivosoja, ylijohtaja, OKM Eeva-Riitta Pirhonen, ylijohtaja, OKM
Sihteeristö	Henni Axelin, johtaja, OKM Tiina Kivisaari, johtaja, OKM Iina Berden, neuvotteleva virkamies, OKM Antti Blom, ohjelmajohtaja, OPH Tommi Lehto, hallinnollinen avustaja, OKM; tekninen sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.15.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat etäkokouksessa. Poissa Petri Virtanen ja Riitta Kaivosoja.

3. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin 7.6. pidetyn kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirja ja sen liite oli lähetetty työryhmälle 14.6.

5. Harrastamisen Suomen mallin tietopohja

Kuultiin opinnäytetyötä kirjoittavan Varpu Asialan (Metropolia AMK) alustus ”Kuntien Suomen malli - koordinaattoreiden ja harrastustoimijoiden näkemyksiä”. Esitys on liitteenä.

Seuranneessa keskustelussa tuotiin esiin muun muassa, että korona vaikeuttanut yhteistyöverkoston luomista ja toiminnan täysmääräistä toteutusta. Kunnissa tapahtuvaa tiedotusta ja viestintää Suomen mallista tulisi edistää ja lisätä. Monissa puheenvuoroissa korostettiin pitkäjänteisen ja jatkuvan toiminnan tärkeyttä ja ettei mallin tulisi näyttäytyä kunnille hankkeena. Mallin tulee olla joustava, jotta se vastaa lasten ja nuorten muuttuviin harrastustoiiveisiin.

Liikuntaseurojen näkemyksistä yhteistyöstä koulujen kanssa on myös valmistumassa opinnäytetyö (Salla Turpeinen, Likes). Lisäksi tiedossamme on kaksi muuta opinnäytetyötä: 4H yhdistyksien harrastamisen Suomen mallin toimintatavat (Heli Hietala) ja Koripalloseurojen iltapäivätoiminnan organisointi kunnissa - harrastamisen Suomen malli (Pihla Nikkarinen).

6. Keskustelu kysymysten pohjalta

Asialistaan oli kirjoitettu keskustelun tueksi kysymykset:

Miten varmistetaan jatkuvuus ja saadaan kaikki kunnat mukaan?

Millä keinoin Suomen malli lunastaa paikkansa harrastamisen mallina iltapäivisin?

Miten muut lasten ja nuorten harrastamiseen liittyvät rahoituslähteet voivat tukea ja täydentää Suomen mallin rahoitusta?

Puheenjohtaja käynnisti keskustelun aiheesta. Suomen malli on mainittu julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2022-2025, joka hyväksyttiin 12.5.2021 (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2022–2025 hyväksyttiin - Valtiovarainministeriö (vm.fi)). Tämä ei vielä takaa toiminnan jatkuvuutta. Puheenjohtaja kertoi, että ministeriössä selvitetään parhaillaan lainsäädäntövaihtoehdon aikataulua. Mikäli lainsäädännön valmistelu aloitetaan, se tulee saada loppuun tällä hallituskaudella, muuten prosessi täytyy käynnistää alusta seuraavalla hallituskaudella. Selvittelyssä ovat myös muut, pysyvyyttä tukevat keinot. Puheenjohtaja jätti ryhmän mietittäväksi kysymyksen eri sektoreiden ja ministeriöiden määrärahojen samansuuntaistamista. Poliittinen tuki Suomen mallille on olemassa yli puoluerajojen.

Puheenvuoroissa todettiin muun muassa: Kun malli on tarpeeksi hyvä, kunnat haluavat siihen mukaan. Tänä syksynä Suomen malli on jo käytössä 235 kunnassa. On mahdollista, että puuttuvissa 74 kunnassa on käynnissä Suomen mallin kaltaista toimintaa. Osallistuminen harrastustoimintaa tulee säilyttää lapsille ja nuorille vapaaehtoisena. Monissa kunnissa onnistumiset liittyvät etsivän harrastustyön hyviin tuloksiin. Joissakin kunnissa ohjaajalle maksettava palkka on ollut alhainen verrattuna ohjaajan ammattitaidon mukaisiin alan palkoihin.

Monissa puheenvuoroissa korostettiin, että rahoituksen ei tule olla hanketyyppistä. Jatkuvuus luo myös pohjan toiminnan kehittämiseksi. Suomen malli saa onnistuessaan koulun näyttäytymään hyvänä paikkana lapsille. Harrastustoiminta toimii myös korona-ajasta palautumiseen. Ehdotettiin, että yrityksiä voisi houkutella toiminnan tukijoiksi. Silloin kun ”lapsi katoaa harrastuksesta”, syynä voi olla perheen taloudellinen tilanne. Sosiaalityössä harrastukset on hyvin huomioitu. Moni perhe sosiaalityön ulkopuolella joutuu jättämään kesken lasten harrastukset. Kannatettiin poikkihallinnollista yhteistyötä ja uusia keinoja innostaa nuoria mukaan (esim. harrastusseteli). Nyt vallitseva hyvä yhteiskunnan ilmapiiri kannattaa hyödyntää Suomen mallin eteenpäinviemisessä.

Ministeriö käynnistää vaikuttavuusarvioinnin Suomen mallista, kun toiminta päässyt kunnolla käyntiin kunnissa tänä lukuvuonna. Lasten ja nuorten toiveiden tulee säilyä toiminnan sisältöä määrittävä tekijänä.

Puheenjohtaja veti yhteen kokouksen annin: seuraavassa kokouksessa otetaan esille ja tutkitaan konkreettisia etenemistapoja mallin pysyvyyden turvaamiseksi. Työryhmä kannattaa myös poikkisektoriaalisuuden lisäämistä, kunnan johdon sitouttamista ja laajempaa tiedotusta kunnan sisällä.

7. Muut asiat

Todettiin että Harrastamisen Suomen mallin yhteyspiste on aloittanut 1.8. ja yhteyspisteen sivut on avattu harrastamisensuomenmalli.fi

8. Seuraavasta kokouksesta sopiminen

Sihteeristö ilmoittaa pian seuraavan kokouksen ajankohdan ja koko syyskauden kokouspäivät.

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen hieman etuajassa.